

TM160 Naturpark i Nordhavn

Baggrund

Københavns befolkning forventes at vokse med næsten 100.000 indbyggere frem mod 2025. Det medfører, at det offentlige grønne areal per borger vil falde. Derfor er der behov for at sikre alle borgere adgang til grønne områder, især i byudviklingsområder som Nordhavn. Teknik- og Miljøforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen har på denne baggrund udarbejdet et fælles budgetnotat om en forundersøgelse, udarbejdelse af et program og forberedelse af en konkurrence om udformning af en park i Nordhavn.

Indhold

Københavns Kommune har mulighed for vederlagsfrit at overtage 14 hektarer jord af By & Havn i ydre Nordhavn. Det foreslås, at der afsættes midler til udvikling, anlæg og drift af en naturpark til anlæg i 2020-2025. Københavns Kommune kan på den måde være med til at sikre, at der skabes en attraktiv destination af høj kvalitet i ydre Nordhavn. Den kommunalt ejede park på 14 hektarer vil indgå i et samlet grønt areal på i alt 28 hektarer. Herved er det oplagt at udarbejde en sammenhængende plan for hele arealet i samarbejde med By & Havn.

For at Københavns Kommune kan overtage 14 hektarer jord af By & Havn til etablering af en offentlig ejet park samt indgå samarbejde med By & Havn om at få en velfungerende park med en sammenhængende vision, drift og vedligehold på de i alt 28 hektarer jord, er det nødvendigt, at planlægningsbevillingen afsættes i Budget 2019. Hvis der ikke investeres med kommunale midler i udvikling og anlæg af parken, forventer By & Havn at programmere hele det rekreative areal på de i alt 28 hektarer som beskrevet i bilag 1.

Naturpark (14 hektar)

Ved at investere med kommunale midler i 14 hektarer offentligt ejet og drevet park, kan det sikres, at kvaliteten af parken når samme standard som de øvrige offentligt ejede parker i København, og at der sikres adgang for københavnere og vedligehold af høj kvalitet.

Størrelsen, placeringen og det kuperede terræn giver en unik mulighed for at tænke i en anden programmering af parken, end det ses i andre parker i Københavns Kommune. De 14 hektarer kan fx planlægges med vild natur, biodiversitet, stier, grønne opholdsrum og

fritidsfaciliteter heriblandt fx naturgræs fodboldbaner og en festivalplads. Den endelige udformning og indhold i parken afstemmes og kvalificeres i planlægningsfasen. Kommende brugeres ønsker til parken vil spille en vigtig rolle i udformningen af parken.

Proces

Udgangspunktet er, at Københavns Kommune og By & Havn indgår et samarbejde om forundersøgelse, udarbejdelse af et program og forberedelse af en konkurrence om udformning af park. Teknik- og Miljøforvaltningen anslår, at det samlede projekt vil koste 2,5 mio. kr.

Økonomiforvaltningen er i dialog med By & Havn om et samarbejde. By & Havn har tilkendegivet, at de finder et samarbejde optimalt og ser gerne, at der gennemføres en konkurrence med inddragelse af grønne organisationer, klubber med videre.

Projektet forudsætter at der indgås en aftale med By & Havn:

1. Medfinansiering til gennemførelse af forundersøgelse, program og konkurrence for hele arealet på i alt 28 hektarer
2. Aftalegrundlag omhandlende beskrivelse af arealets beskaffenhed ved overdragelsen og parternes (Københavns Kommune og By & Havn) forpligtelser

Såfremt der afsættes kommunale midler vil Økonomiforvaltningen indgå en dialog om samarbejde og medfinansiering med By & Havn. Københavns Kommunes endelige udgifter til projektet afhænger derfor af en eventuel medfinansieringsaftale med By & Havn. Overskydende midler som følge af aftalen vil blive ført tilbage til kommunekassen. Hvis der ikke indgås en aftale føres de 2,5 mio. kr. ligeledes tilbage til kommunekassen.

Det vil være en fordel at indgå samarbejde med By & Havn om driften af de i alt 28 hektarer, så hele arealet har samme driftskvalitet.

Det forventes, at By & Havn etablerer en cykelsti til parken. Det vil dog kræve yderligere afklaring, hvordan dette præcist skal foregå.

Risikovurdering

I den nuværende strukturplan for Nordhavn indgår et lovbundet rekreativt areal på 16 hektar ved siden af opfyldet til containerterminalen. Da containerterminalen bliver mindre end først antaget, har By & Havn i 2017 søgt Transportministeriet om lov til at forøge størrelsen af det lovbundne rekreative areal med ca. 12 hektarer til et samlet grønt område på i alt 28 hektarer yderst i Nordhavn, jf. kortet i Bilag 2. Imødekommes ansøgningen, vil Økonomiforvaltningen og By & Havn indgå aftale om overdragelse af 14 hektarer til Københavns Kommune. Det forventes, at Folketinget behandler sagen i efteråret 2018. Det er en forudsætning for budgetnotatet, at By & Havn opnår tilladelse til udvidelse af arealet til 28 hektarer.

Forundersøgelse, program og konkurrence

Anlægsoverslaget på 2,5 mio. kr. vil sikre et kvalificeret arbejde, hvor følgende udarbejdes:

- Aftale med By & Havn
- Arealet på 14 hektar overdrages til Københavns Kommune
- Forundersøgelse udarbejdes
- Program udarbejdes med robust anlægsoverslag

- Plan for inddragelse af borgerne udarbejdes
- Konkurrence gennemføres
- Vinderforslag præsenteres
- Eventuelt yderligere undersøgelser

På baggrund af vinderforslaget udvikles et anlægsprojekt. Da programmet og vinderforslaget ikke er udarbejdet endnu, er det ikke muligt at beskrive det konkrete indhold af en park samt den konkrete økonomi. Det vil afhænge af visionen, borgerinddragelsen og ambitionerne for parken. En park på de 14 hektarer, vurderes at koste ca. 200 mio. kr. Driften af de 14 hektarer forventes at udgøre 5 % af den forventede anlægssum. Driftsmidlerne vil blive søgt i forbindelse med anlæggets etablering.

Forventet effekt og opfølgning

En stor offentlig ejet park i ydre Nordhavn vil medvirke til at indfri visionen i Strategi for Bynatur om at skabe mere bynatur og øge kvaliteten af bynaturen i København samt understøtte målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnernes skal opleve København som en grøn by. Flere faciliteter i de grønne arealer i Nordhavn vil samtidig understøtte visionen i Kultur- og Fritidspolitikken om at trække aktiviteter under åben himmel og understøtte lærings- og bevægelsesmuligheder for særligt børn i byens parker og grønne områder samt bidrage til realisering af Arealplanen for kultur- og fritidsområdet.

Sammenhængende by

Økonomiforvaltningen har i samarbejde med By & Havn igangsat et arbejde med at udarbejde en ny strukturplan for ydre Nordhavn, hvor den nye park vil blive indtænkt.

Overordnede målsætninger og effekter

Projektet har en estimeret beskæftigelseseffekt på 3 årsværk (1 mio. kr. i anlæg = 1,2 årsværk).

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 2,5 mio. kr. i perioden 2019-2020. Forundersøgelsen, programmet og konkurrencen forventes afsluttet i april 2020.

Tabel 1 – Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. – 2019 p/l)</i>	Styrings- område	Udvalg	2019	2020	2021	2022	I alt
Forundersøgelse	Anlæg	Teknik- og Miljøudvalget	700				700
Program og konkurrence	Anlæg	Teknik- og Miljøudvalget	1.400	400			1.800
Udgifter i alt			2.100	400			2.500

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 2,5 mio. kr. i perioden 2019-2020. Forundersøgelsen og programmet og konkurrencen forventes afsluttet i april 2020.

Tabel 2 – anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. – 2019 p/l)	2018	2019	2020	2021	2022	I alt	*
<i>Anlægsudgift</i>							
- Forundersøgelse		700				700	700*
- Program og konkurrence		1.400	400			1.800	1.800*
Anlægsudgifter i alt		2.100	400			2.500	2.500*

Tabel 3 – Tidsangivelse

Projektet forventes igangsat januar 2019 og ibrugtaget april 2020.

Tidsangivelse	Måned og år
Bevilling forventes givet	Oktober 2018
Projektet forventes igangsat	Januar 2019
Forventet ibrugtagningstidspunkt	April 2020

Bilag 1

Ved overtagelse af arealet eller en andel af arealet vil medfølge de forpligtelser til indretningen, som er fastlagt i lov nr. 632 af 14. juni 2011 (Lov om ændring af lov om Metroselskabet I/S og Arealudviklingselskabet I/S med flere love), herunder plantning af træer på vestsiden af containerterminalen. Det fremgår af loven, at ”By & Havn I/S sikrer, at arealet vil blive beplantet således, at det fremtræder grønt og indbydende”.

Der er givet tilladelse til at øge den generelle terrænkote fra 3 meter til 4 meter (svarende til ca. 0,5 mio. m³ ren jord) på den del af jorddepotet, som i lovgrundlaget er fastlagt til rekreativt areal, jf. Københavns Kommune meddelelse til dispensation fra lokalplan 443, juli 2017. Når al jorden er påfyldt, kan arealet terrænbearbejdes til en ønsket situation, såfremt den generelle terrænkote holdes til 4 meter, og terrænbearbejdnings sker i overensstemmelse med lovens målsætninger.

Plantning af træer på vestsiden af containerterminalen skal i henhold til loven påbegyndes senest ved ibrugtagning af containerterminalen forventeligt i 2022. Opfyldningen af ca. 0,5 mio. m³ ren jord forventes at være tilendebragt tidligst i 2019 og senest i 2021. Projektforslag til etablering af det rekreative areal skal være færdigt ved udgangen af 2019, så etablering kan påbegyndes primo 2020.

Kort over anvendelse af opfyldt areal i Københavns Ydre Nordhavn
Bilag til lovgrundlag om flytning af containerterminal i
Københavns Havn
(LOV nr 632 af 14/06/2011)

Det opfyldte landindvindingsareal, der i loven er afgrænset som område III og er en del af depotområdet med ren jord fremgår af lovens kortudpegning, jf. vedhæftede kortbilag. Det skal bemærkes, at By & Havn har rettet henvendelse til Transport-, Bygnings-, og Boligministeriet om at ændre loven om flytning af containerterminalen, primært af hensyn til bedre vilkår for krydstogstterminalen, men også for at udvide det rekreative areal fra de nuværende ca. 16 hektar til i alt ca. 28 hektar. Ændringen forventes at blive vedtaget i efteråret 2018.

Bilag 2

- Stormflodssikring
- Ny strukturplan for ydre Nordhavn
- Naturpark i Nordhavn